

MTÜ Vörtsjärve Kalanduspiirkond

Mai 2011

Nr: 29

Elektroniline kuukiri

VÖRTSJÄRVE III KALA –JA KÄSITÖÖLAAT

VÖRTSJÄRVE III KALA- JA KÄSITÖÖLAAT 11. juunil kella 11-17

Jõesuu puhkealal (Tartu-Viljandi maantee 40. km)

Laadameeleolu loovad

- 🐟 kauplejaid ja ostjad igast ilmakaarest
- 🐟 kala kõikvõimalikul kujul
- 🐟 käsitöömeistrite looming
- 🐟 kalepurjekareisid Vörtsjärvel

Info laadapäeva kohta leiad veebilehelt
www.vortsjarv.ee või **www.vortskalandus.ee**.

Olete kõik oodatud 11. juunil 2011.a. kell 11.00-17.00 Jõesuu puhkealale nautima ehtsat Eesti käsitööd ja Võrtsjärve kala kõikvõimalikul kujul.

Kala kõikvõimalikul kujul
Käsitöömeistrite looming
Kalepurjeka reisirid Võrtsjärvel

Laadameeleolu loovad:
Audru Jõelaevanduse Punt
Konguta Segakoor
Rahvatantsijad

Paadikuuri tegemised:
Puu- ja muutöö meistrid
Puukoorepaatide valmistamine ja regatt
Pildid pilliroost ja rannakarpidest
Õnnelikvide maalimine

Kalaköögi tegemised:
Räimerookimise meistrivõistlused
Räimed ja kartulid piknikukorvis
Väga hea kalasupi saladused
Kõige suurema kiluvõileiva valmistamine ja
ärasöömine

Laadalisi sööb ja joodab **DEDI kohvik ja Eve Catering**

Päeva veab **Anneli Parksepp**

Laada plakati leiate [siit](#).
Kauplemis tingimused leiate [siit](#).

ÕPPEREIS SOOME KALANDUSPIIRKONDADESSE

MTÜ Võrtsjärve Kalanduspiirkond korraldab oma liikmetele õppereisi Soome kalanduspiirkondadesse 13-16. juunil 2011. aastal.

Õppereisi läbiviimise eesmärgiks on tutvuda Soome kalanduspiirkondade arengutega ning vahetada kogemusi kalandusega seotud organisatsioonide ja võtmeisikutega.

Meie grupi vasuvõtjad Soomes on ESKO (Etelä-Soome kalatalousryhma), Ida-Soome kalatalousryhm ja SEPRA (üks Soome 55-st Leader grupist), kes tutvustavad meile, kuidas on korraldatud kalanduspiirkondade säästev areng Soome kalanduspiirkondades, sealhulgas kala töötlemine, käitlemine ja turustus ning kuidas on Soome kalanduspiirkonnad püüdnud säilitada ja edendada rannarahva kultuuri- ja ajaloo pärandit.

Õppereisi elamis- ja toitlustuskulud on kaetud Euroopa Kalandusfondi poolt.

Õppereisi programmi leiate [siit](#).

VÕRTSJÄRVE ÄARDE PÜÜTAKSE TURISTE MEELITADA

Võrtsjärve seisund muutub paremaks ning järjest enam üritatakse seda muuta turismi sihtkohaks, näiteks võib rattaga ümber järve matkates avastada palju ajaloolist.

Kinnikasvamine Võrtsjärve ei ohusta ja järve keskkonnaseisund paraneb, kinnitasid maaülikooli teadlased Viljandis peetud Võrtsjärve-konverentsil. Sihtasutuse eestvõttel on järv ja selle ümbrus muudetud põnevaks loodusturismi sihtkohaks, vahendas "Aktuaalne kaamera".

Võrtsjärve sihtasutuse juhataja Jaanika Kaljuvee sõnul on järve piirkonnas eri väravad, mis keskenduvad just selle piirkonna omapärale.

Foto: Kertu Kikkas

"Jõesuus on sadama- ja linnuvaatlusturism, aga näiteks järvemuseum keskendub teaduspoolele. Ja seal on ka akvaariumid kaladega, nii et käib selline suurem keskkonnaõpe," kirjeldas Kaljuvee.

Ehkki paljud järvealad on eraomandis, saab rattaga siiski ümber järve matkata. Võrtsjärv ja selle ümbrus kannavad edasi ka rannarahva elulaadi.

Kui Peipsit mitte arvestada, on Võrtsjärve pindala suurem kui kõigil teistel Eesti järvedel kokku. Kuigi suuri reostajaid enam pole ja Viljandi puhastuseadmed on aidanud järve seisundit parandada, on Võrtsjärve ohtudeks peetud kinnikasvamist ja kohati madalat veetaset. Teadlaste kinnitusel aga pole see aga probleem.

"Taimetuurijate seisukoht on selline, et Võrtsjärve niipea, kui üldse kinnikasvamine ei ohusta. Ja turistid, kalurid ja teised, kes Võrtsjärve kasutavad või järve ääres elavad, peaksid üritama elada koos taimedega ja neist pigem kasu lõigata kui neid iga hinna eest hävitada püüda. Välismaal, näiteks, igatsetakse paljudes järvedes taimi hoopis tagasi," ütles maaülikooli professor Tiina Nõges.

Taimestik aitab kaasa järve puhastumisele ja kui taimestik peaks ära kaduma, on see ohu märk. Võrtsjärvega on praegu nii, et näiteks roostikuala laieneb, kuid lõunaosa vesikupuväljad kohati tannduvad.

Maaülikooli vanemteadur Peeter Nõges märkis, et järve veetaseme reguleerimisel tuleks olla ettevaatlik.

"Just need madala veeseisundi ajad, mida kardetakse ja süüdistatakse järve veeseisundi halvenemises, on tegelikult perioodid, mil järv end ise puhastab. Sest siis setteid segatakse ja pestakse suur osa ainetest järvest välja," kirjeldas ta.

Allikas: ERR

Artikkel: <http://uudised.err.ee/index.php?06228763>

KONVERENSI EEL SÜNDMUSED: SUVENIIRI KONKURSS

Konverentsi eel selgitasid korraldajad välja piirkonna parima suveniiri.

Kohad jagunesid järgmiselt:

I koht - Kalameeste põll – Maive ja Silver Karu.
(tel: 56 604 182)

II koht - Käsitsi köidetud märkmik - Tiiu Orgmets
(tel 5091679; e-mail: tiiuorgmets@hotmail.ee)

III koht – Puidust paat - Sven Andreson
(55599706; e-mail: sven.anderson@mail.ee)

Külastaja lemmik – Õlakott - Maive ja Silver Karu. (tel: 56 604 182)

Foto: Elmo Riig

KONVERENSI EEL SÜNDMUSED: JOONISTUSVÕISTLUS

Joonistusvõistluse „Minu Võrtsjärv“ parimad tööd tulid Võhmast ja Tarvastust

Euroopa päeva puhul korraldatud õpilaste joonistusvõistlusele „Minu Võrtsjärv“ laekus kokku 388 tööd 37-st üldharidus- ja kunstikoolist. Parimateks tunnistati Võhma gümnaasiumi õpilase Meiko Martin Väljaotsa ja Tarvastu Gümnaasiumi õpilase Annika Tamla joonistused.

Joonistusvõistluse „Minu Võrtsjärv“ kuulutas märtsi algul välja Europe Direct Viljandimaa teabekeskus koos Võrtsjärve Sihtasutuse, Võrtsjärve Ühenduse ja teiste partneritega. Korraldajad ootasid joonistusvõistlusele töid, kus autor annaks edasi oma mõtteid, tundeid, mälestusi, kogemusi, fantaasiat või muud, mis on seotud Võrtsjärvega.

Foto: Viljandi Maavalitsus

Enamik joonistusvõistlusele saadetud töid oli Viljandimaa õpilastelt, kuid esindatud olid ka naabermaakondade koolid ning töid saadeti võistlusele kaugemaltki. Kõige rohkem töid tuli Kalmetu põhikooli õpilastelt (29), üle kahekümne töö saatsid veel Puhja, Tarvastu ja Kilingi-Nõmme gümnaasiumi õpilased.

Joonistusvõistluse töid hinnati kahes vanuseastmes: 1.–4. klass ning 5.–9. klass. Kõigepealt valis žürii mõlemas vanuseastmes välja 20 tublimat tööd. Seejärel valiti nende 20 hulgast omakorda välja kolm auhinnalise kohta pälvinud tööd.

Nooremas vanuseastmes (1.–4. klass) valiti auhinnalistele kohtadele järgmiste autorite tööd:

I koht: **Meiko Martin Väljaots** (Võhma gümnaasium, 4. klass, õp. Maire Morev);

II koht: **Kirke Raidmets** (Pelgulinna Gümnaasium, 4. klass, õp. Tiiu Esnar, töö „Kalamehe elu“);

III koht: **Isandra Põder** (Tarvastu Gümnaasium, 2. klass, õp. Küllike Bärengrub, töö „Kivilõppes hullamas“).

MTÜ Võrtsjärve Kalanduspiirkond

20 parema hulka valiti veel järgmised autorid:

Bruno Abramov (Võhma Gümnaasium);
Markkus Alter (Otepää Gümnaasium);
Martin Bergmann (Võhma Gümnaasium);
Annabel Jõgi (Elva Gümnaasium);
Maria Kaur (Kolga-Jaani Põhikool);
Jene Kaurov (Kärstna Kool);
Sander Kosemaa (Tarvastu Gümnaasium);
Kendra Lysandra Luik (Tarvastu Gümnaasium/Tarvastu Muusika- ja Kunstikool);
Carolyna Puiste (Võhma Gümnaasium);
Sander Randoja (Pelgulinna Gümnaasium);
Randel Saar (Tarvastu Gümnaasium);
Triinu Sepp (Pelgulinna Gümnaasium);
Marta Siirus (Kalmetu Põhikool);
Meeli Brigit Tadolder (Otepää Gümnaasium);
Geidy Toomsalu (Puka Keskkool);
Betty Tornius (Tarvastu Gümnaasium);
Olari Türkson (Leie Põhikool).

Foto: Viljandi Maavalitsus

Vanemas vanuseastmes (5.–9. klass) valiti auhinnalistele kohtadele järgmiste autorite tööd:

I koht: **Annika Tamla** (Tarvastu Gümnaasium, 9. klass, õp. Küllike Bärengrub, töö „Kalurid hommikul järvel“);

II koht: **Lysandra Lipa** (Tarvastu Gümnaasium, 7. klass, õp. Küllike Bärengrub, töö „Purjekate sadam Võrtsjärve ääres“);

III koht: **Eneli Vint** (Tallinna Sikupilli Keskkool, 5. klass, õp. Pille Nõmm, töö „Roostikus Võrtsjärve ääres“).

20 parema hulka valiti veel järgmised autorid:

Raidi Aleksandrov (Täaksi Põhikool);
Rene Ellakvere (Tartu Kunstigümnaasium);
Kaili Hekkanen (Päinurme Internaatkool);
Kristi Jakobson (Kalmetu Põhikool);
Kaspar Kaldra (Tarvastu Gümnaasium);
Ardi Kont (J. V. Veski nim. Maarja Põhikool);
Evelyn Kuusik (Tarvastu Gümnaasium);

Andra Piia Miller (Tallinna Sikupilli Keskkool);
Helis Mändla (Tarvastu Gümnaasium);
Crista Padu (Tarvastu Gümnaasium);
Ceisi Peik (August Kitzbergi nim. Gümnaasium);
Anette Piperal (Pelgulinna Gümnaasium);
Ragnar Randoja (Kilingi-Nõmme Gümnaasium);
Kerly Rohtla (Tarvastu Gümnaasium)
Mari Tuvikene (Rannu Keskkool);
Kristiina Vender (Kalmetu Põhikool);
Karmen Vilberg ja Kellily Saar (Viljandi Paalalinna Gümnaasium).

Foto: Kertu Kikkas

Vanemas vanuseastmes määrati ka kaks eriauhinda:

- **Viljandi Paalalinna Gümnaasiumi 5b klass** – kollektiivse töö eest „Kalasaak Võrtsjärvel“ (õp. Kaja Lepla);
- **Kaisa Tiru** (August Kitzbergi nim. Gümnaasium) – huvitava mõtte ja sõnumi ning töö teostuse eest.

Tublimatele joonistajatele olid auhinnaks välja pandud raamatupoe kinkekaardid ja erinevad Euroopa Liidu sümbolikaga meened.

Joonistusvõistlus oli üheks ettevõtmiseks pikas tegevuste reas, mis olid seotud 12. mail Viljandis Pärimusmuusika Aidas peetud konverentsiga “Meie Võrtsjärv”.

Joonistusvõistluse paremate väljakuulutamisel Viljandi maavalitsuse suures saalis loositi ühtlasi välja auhinnad Euroopa Liidu teemalise veebiviktoriini küsimustele õigesti vastanute vahel. Veebiviktoriini korraldas Europe Direct Viljandimaa teabekeskus samuti 9. mail tähistatava Euroopa päeva puhul.

Allikas: Viljandi Maavalitsus

XL VÕRTSJÄRVE SUVEMÄNGUDE

I Eesmärk ja ülesanne.

1. Jätkata 1969. a. alustatud traditsioonilist kultuuri- ja spordiüritust ning kaasata selles osalema seitsme Võrtsjärve-äärse valla inimesi lastest pensionärideni.
2. Edendada inimestes tervet ellusuhtumist.
3. Selgitada paremusjärjestus programmis olevatel võistlusaladel.
4. Hoida Võrtsjärvega piirnevate valdade ühistegevuse traditsioone.

II Aeg ja koht.

5. XL Võrtsjärve suvemängud toimuvad Põdrala valla korraldusel **25. juunil 2011. a Valgamaal, Põdrala vallas, Pikasilla külas.**

III Juhtimine ja korraldamine.

6. Mängude ettevalmistamist ja läbiviimise üldjuhtimist teostab Põdrala Vallavalitsus, kusjuures nõuandva häälega osalevad mängude korraldamisel ka Võrtsjärvega piirnevate valdade vallavanemad.
7. Mängud viiakse läbi Põdrala Vallavalitsuse ja Valgamaa Spordiliidu poolt moodustatud korraldustoimkonnaga.

IV Osavõtjad.

8. XL Võrtsjärve suvemängudele kutsutakse kõiki Võrtsjärve-äärsete valdade (Põdrala, Kolga-Jaani, Rõngu, Puka, Tarvastu, Viiratsi ja Rannu) võistkondi.
9. Võistkondi võib moodustada vabalt.
10. Võistlejal on õigus osaleda mitmel spordialal, kui seda võimaldab ajakava.
11. Igal võistlejal on õigus osaleda ainult ühe valla võistkonnas.

V Registreerimine.

12. Võistelda saavad ainult esindajate poolt registreeritud võistlejad (eraldi lehtedel võistlusalade ja võistkondade kaupa).
13. Vallavanema poolt kinnitatud registreerimislehel peab olema võistleja nimi, sünniaasta ja vastavalt juhendile vanuseklass.
14. Kergejõustikus tuleb esitada korrekselt täidetud võistlejakaart iga ala ja võistleja kohta eraldi. Registreerimine toimub Pikasilla puhkeala staadionil võistluspäeva hommikul kell 9.30 –10.00. Kell 10.15 toimub kogunemine mängude avamiseks.

Ajakava ja rohkem infot leiad siit: <http://www.rongu.ee/?page=74&view=693>

Allikas: www.rongu.ee

PRIA II voor 27.06 – 08.07.2011

Euroopa Kalandusfondi 2007-2013 rakenduskava meetme 4.1 "Kalanduspiirkondade säästev areng" projektitoetuse taotluste taotlusdokumentide vastuvõtt toimub 27.06-08.07.2011.

Projektitaotlused tuleb eelnevalt esitada hindamiseks **Võrtsjärve Kalanduspiirkond MTÜ-le hiljemalt 20.06.2011**

VIKERRADIO: Võrtsjärve angerjavarud ei toida enam kalurit ära

Kui veel nelja viie aasta eest suutsid kalurid Võrtsjärvest aastas välja püüda keskmiselt 20 tonni angerjat, siis kahel viimasel aastal pole üle 14 tonni püüda õnnestunud. Suur osa neljakümnest kutselisest kalurist ei suuda enam tasuda 340 euro suurust mõrramaksu.

Angerja saaki mõjutas negatiivselt 2009. aasta ülikõrge kevadine ja suvine veeseis. See sai jätku ka 2010. aasta kevadel.

Võrtsjärve kalanduspiirkonna esindajate väitel on nende olukord väga tõsine, mis võib jätkudes viia kogu võtsjärve piirkonna sotsiaalmajandusliku krahhi.

Kalurid soovivad, et riik alandaks mõrdade maksu poole võrra. Ka võiks riik kaaluda kalameeste otsetoetamist.

Keskkonnaministeeriumi kalavarude osakonna ekspert Herki Tuus selgitas, et mõrramaksudest saadakse aastas üle 1,6 mln krooni, kõik see kulub ka kalameeste tulevase elatise ehk angerjamaimude ostmiseks ja järve laskmiseks.

Kuula uudisklippi: http://vikerraadio.err.ee/uudisklipid?main_id=3516727#3

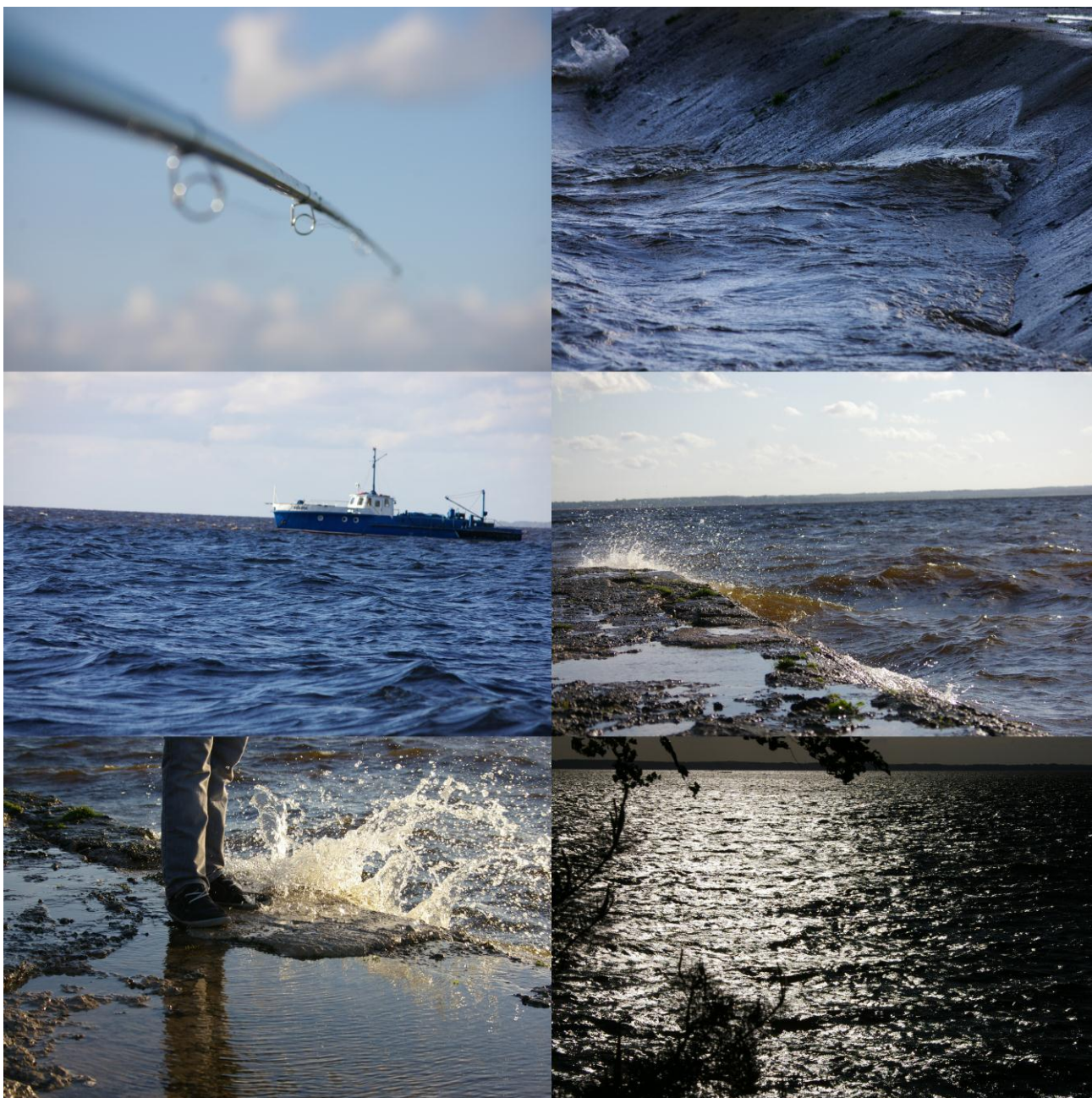
Allikas: Vikerraadio Uudised, Mirko Ojakivi

MTÜ Võrtsjärve Kalanduspiirkond

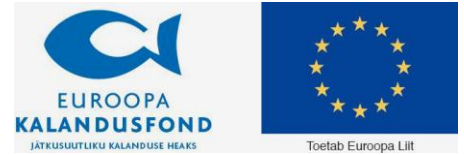

TUULINE MAI VÕRTSJÄRVEL

MTÜ Võrtsjärve Kalanduspiirkond

Elektroonilise kuukirja väljaandja:

MTÜ Võrtsjärve Kalanduspiirkond

Viljandi maakond

Viiratsi vald, Valma küla 70121

www.vortskalandus.ee

+372 529 8561

jaanika@vortsjarv.ee

Toimetaja:

Kertu Kikkas

kertukikkas@gmail.com

Tegevjuhi assistent